

ת"פ 999/08/20 - מדינת ישראל נגד רוסלן פלמרצ'וק

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד ס. הנשיאה, השופט אליהו ביתן

26 במאי 2021
ת"פ 999-08-20 מדינת ישראל נ'
פלמרצ'וק (עציר)

בעניין:

המאשימה:

נגד

הנאשם:

מדינת ישראל

רוסלן פלמרצ'וק (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה, עו"ד חנה מוצ'ה

הנאשם ובאת-כוחו, עו"ד עופרה סיבוני

גזר דין

כללי

1. בטרם שמיעת הראיות בתיק, הגיעו הצדדים להסדר דיוני, במסגרתו הוגש נגד הנאשם כתב אישום מתוקן והוא הודה בעובדותיו.

כתב האישום המתוקן מתאר, שהנאשם החליט להצית דירה מסוימת בבנין מגורים באשדוד. בהתאם לכך הוא הגיע למקום בשעת לילה מאוחרת, כשבדו מזרן ומיכל בנזין, עלה במעלית לקומה בה נמצאת הדירה, הניח את המזרן סמוך לדלת הדירה, הצית אש ועזב את המקום. האש החלה לבעור והתפשטה לעבר דלת הכניסה. המתלונן התעורר משנתו בשל רעש גלאי העשן, הבחין בעשן שחודר לדירה, הזעיק את המשטרה ושפך מים על השריפה ומערכת מתזים אוטומטית הופעלה, והשריפה כובתה. כתוצאה מההצתה נגרמו סימני שריפה ופיח על דלת הדירה ורצפת הפרקט, וסימני פיח בכל לובי הקומה. ועלות הנזק שנגרם הינה כ- 7,000 ₪.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן כאמור, הוא הורשע בעבירה של הצתה, לפי סעיף 448 רישא בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

3. ההסדר בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן ערך תסקיר על המערער בו צוינו בין היתר הדברים הבאים-

הנאשם בן 32, רווק, יליד אוקראינה. ללא עבר פלילי. טרם מעצרו התגורר בדירה שכורה בתל-אביב ועבד באופן מזדמן. עלה לארץ בהיותו בן 13, עם אמו ואחיו הקטנים. ובהיותו בן 14, על רקע קושי של אמו לטפל בו

ובאחיו, הועבר למסגרת חוץ ביתית "בית השאנטי", המיועדת לנוער בסיכון. אחותו ואחיו שולבו בבתי אומנה. הנאשם עזב את לימודיו בגיל 17. לאחר שסיים קשר זוגי ממושך, חש דיכאון והחל לצרוך אלכוהול באופן יומיומי. תיאר חובות כספיים רבים. תיאר צריכת אלכוהול מופרזת, והביע נכונות לטיפול בתחום זה, אך לא במסגרת סגורה. אשר לעבירה, שיתף כי היה שיכור ואינו זוכר את נסיבות ביצועה. לדבריו אין לו היכרות עם המתלונן ולא הייתה לו כוונה להתנהגות פוגענית כלפיו. חש צער על הפגיעה במתלונן ובמשפחתו. המתלונן אישר כי אינו מכיר את המתלונן.

שירות המבחן סבר כי לנאשם נזקקות טיפוליות בתחום צריכת האלכוהול והוא זקוק למסגרת טיפולית אינטנסיבית, אולם נוכח התנגדותו להשתלב בקהילה סגורה, שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו. אשר לעונש, הומלץ על ענישה מוחשית שתהווה עונש ממשי ומציב גבולות.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה עמדה על הערכים החברתיים המוגנים בעבירת ההצתה ועל מידת הפגיעה בהם במקרה זה; על חומרת העבירה; על מדיניות הענישה הנוהגת; ועל נסיבות ביצוע העבירה. ועתרה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל- 50 חודשי מאסר בפועל, ולהטיל על המערער עונש מאסר בפועל ברף התחתון - אמצעי של המתחם, קרי 3 שנות מאסר, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.
6. ב"כ הנאשם טענה שהעונש שאליו טוענת המאשימה חמור. לטענתה, מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין שנה לשלוש שנות מאסר. עמדה על הנזק המתון שנגרם, ציינה את נסיבותיו האישיות של הנאשם, וטענה כי לא היתה לנאשם כוונה לפגוע במתלונן או במשפחתו. ציינה כי הנאשם מביע חרטה עמוקה. וטענה כי הנאשם ביצע את העבירה תחת השפעת אלכוהול, והוא אינו זוכר את פרטיה.
7. הנאשם הביע צער על מעשיו.

דין והכרעה

8. הסכנה הכללית הכרוכה בשליחת אש, ברורה מאליה. החום הגבוה, ההתלבות וההתפשטות של האש, כח האיכול והחריכה שלה, העשן הסמיך, והתוצרים הנלווים לתהליך השריפה, הופכים את האש לכח הרסני ומסוכן.
- העונש הקבוע לעבירת ההצתה - 15 שנות מאסר ובנסיבות מחמירות 20 שנות מאסר - מלמד על חומרתה הרבה.
- "בהצתה טמון נזק הרסני. אש המתפשטת באופן בלתי מבוקר זורה הרס, ומסכנת את האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש. לא בכדי עמד בית משפט זה על חומרת עבירת ההצתה, ודומה כי אין צורך להכביר בכך מילים (ראו עניין אבוש פדר, פסקה 9)". - ע"פ 2939-19 **חי יוסף חלפון נ' מדינת ישראל** (02/02/20)
9. הערכים החברתיים המוגנים בעבירת ההצתה הם בעיקר, שמירת החיים והגוף, שמירת הרכוש, ושלווה הציבור. בעניינו, מידת הפגיעה בהם הינה גבוהה.
10. הצתה יכולה להיות בעלת מאפייני חומרה שונים, הנוגעים בעיקר למידת הסכנה הטמונה בנסיבות ולנזק שנגרם בפועל.

"... בתוך מדרג זה ניתן להצביע על מדרגי ביניים של חומרה, מה שיכול להסביר את הסיבה לכך שהענישה הנלווית לעבירת ההצתה אינה אחידה ונעה על סקאלה רחבה (ע"פ 9226/11 גוזלנד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 (8.10.2013)): הצתה של נכס בנסיבות שאין לחשוש כי ההצתה תתפשט לרכוש אחר; הצתה של נכס שעלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר; הצתה של נכס שיש בה פוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש; הצתה של נכס בנוכחותו הקרובה והמיידי של אדם, מה שמגביר את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש; הצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף ובנפש על אף שהמצית לא התכוון לכך (מחשבה פלילית של פיזיות); והצתה בכוונה לפגוע בגוף ובנפש... . מובן כי בתוך מדרגי ביניים אלה יש להבחין בין נסיבות שונות לחומרה או לקולא, כמו ערך הרכוש שהוצת או מספר האנשים שעמדו תחת סיכון של פגיעה." - ע"פ 4036/13 מובארכ אמארה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 05.10.2014).

11. הלכה למעשה, בתי המשפט מטילים עונשי מאסר משמעותיים על עבירת הצתה בנסיבות רציניות.

בע"פ 6099/15 נסים אלביליה נ' מדינת ישראל (02.03.2016) המערער חשד כי דודו גנב כסף של אביו ועל רקע זה הוא התעמת אתו במהלך אירוע משפחתי ולאחר ששתה משקאות אלכוהוליים, אמר לו כי ישרוף את ביתו. מאוחר יותר באותו לילה הוא הגיע לבית דודו והצית בו אש. כתוצאה מכך, חדר השינה נשרף כליל, גג הבית קרס, ונגרמו נזקי פיה רבים ביתר חלקי הבית. בית המשפט המחוזי קבע שמתחם העונש ההולם נע בין 25 ל- 50 חודשי מאסר והטיל על המערער 43 חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר על תנאי של 12 חודשים ובסה"כ 55 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את ערעור המערער על חומרת העונש שהוטל עליו וציין שמתחם העונש ההולם שנקבע ראוי וחלקו התחתון אף מקל עם המערער.

בע"פ 4165/14 מאיר תורג'מן נ' מדינת ישראל (03.09.2014) דובר במערער שהכיר את המתלוננת ונהג לבקר בדירתה ואף ללון בה. בבוקר האירוע התגלע ויכוח בין המערער למתלוננת ובעקבותיו המערער החליט להצית את דירת המתלוננת. הוא הצטייד בבקבוק בנזין, הגיע לדירה, ווידא כי אין בה איש, שפך בנזין, הצית נייר והשליכו לתוך הדירה. אש התלקחה בחלון ובסלון הדירה. שוטרים שעברו במקום הבחינו באש והזעיקו צוותי כיבוי שהגיעו וכיבו את האש. כתוצאה מהמעשה, נגרמו נזקים לדירה ולתכולתה, שהוערכו בסך כולל של 6,561 ₪. המערער הורשע בעבירת הצתה ונדון בין היתר ל- 25 חודשי מאסר בפועל והופעל נגדו מאסר על תנאי, במצטבר ובחופף, ובסך הכל הוטלו עליו 28 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון התחשב בנסיבותיו ובמגבלותיו האישיות של המערער; בכך שבטרם ההצתה הוא בדק כי אין איש בבית; ובהסכמת המדינה לחפיפה מלאה של המאסר על תנאי שהופעל; וקבע כי המערער ישא 22 חודשי מאסר בפועל, כולל הפעלת התנאי. תוך ציון שהעונש שנקבע למערער בבית המשפט המחוזי אינו חמור.

בע"פ 1908/13 דוד אזולאי נ' מדינת ישראל (03.07.14) המערער איים על אמו ותקף אותה. לאחר מכן, הוא הגיע לביתה, הצית גרביים, זרק אותם לארונות וגרם לשריפה של ממש בבית, בשעה שאחותו ישנה בו, ונמלט. הוא הורשע לפי הודאתו בעבירות הצתה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים. בית המשפט המחוזי קבע שמתחם העונש ההולם לעבירת ההצתה הוא 4 עד 8 שנות מאסר ומתחם העונש ההולם לעבירות התקיפה והאיומים הוא 8-16 חודשי מאסר. בסופו של דבר נגזרו על המערער 5 שנות מאסר בפועל והופעלו מאסרים על תנאי, כך שעונשו עמד על 6 שנות מאסר בפועל.

בית המשפט העליון קיבל את ערעורו וקבע-

"מבלי להקל ראש כהוא זה בחומרת העבירות, שהרי עסקינן בהצתה - עבירה שראשיתה ידועה אך לא סופה, והיא ראויה לענישה מחמירה (ע"פ 5960/13 מדינת ישראל נ' עון (13.3.14); ע"פ 3210/06 עמארה נ' מדינת ישראל (2007)), סבורים אנו כי בנסיבות המקרה היה **מתחם הענישה ההולם בעניין ההצתה בטווח שבין שלוש לשש שנות מאסר**, ובעבירות האחרות - כפי שקבע בית המשפט קמא. אנו רואים להעמיד במכלול את עונש המאסר בפועל על העבירות בתיק זה על **ארבע שנות מאסר**".

בע"פ 7139/13 **טרפה צקול** נ' **מדינת ישראל** (23.01.14) המערער התגורר בחדר בבית מגורים בו התגוררו דיירים נוספים. הוא הצית אש בחדר - באמצעות מצת וסדין - וברח מהמקום. כתוצאה מכך החדר וגג הרעפים נשרפו כליל ונגרם נזק לבית.

בית-המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין שנתיים לארבע שנות מאסר וגזר עליו **24 חודשי מאסר בפועל**.

בית המשפט העליון קבע כי בהתחשב בין היתר בכך, שמעשה המערער לא היה מתוכנן; הוא לא השתמש במאיצי בעירה; הנזק שנגרם מהאש היה מתון; עובר למעשה, המערער וידא שאין איש במבנה; בעת ביצוע המעשה המערער היה שרוי במצב נפשי קשה וכאשר אחד הדיירים ניסה לחלצו מהחדר הבווער, הוא דחה אותו וסגר בפניו את חלון החדר; הרי שמתחם העונש ההולם הוא של **שנה עד שלוש שנות מאסר**. בהתחשב בנסיבות חייו הקשות של המערער, בנטילת האחריות והבעת הצער שלו, ובכך שהוא עצמו נפגע במהלך ביצוע המעשים, עונשו הועמד על **18 חודשי מאסר בפועל**.

12. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה -

הנאשם החליט להצית את דירת המתלון, הצטייד בעזרים מתאימים והגיע למקום לשם ביצוע ההצתה. כך שברור שמעשיו היו מתוכננים.

הנחת מזרן בקרבת דלת דירת המתלון תוך שפיכת בנזין על המזרן והצתת אש, הציבה סכנה להיאחזות משמעותית של האש ולהתלבותה.

כתוצאה ממעשה הנאשם, נגרם נזק לדלת הדירה וללובי הקומה, שהוערך בסך של כ- 7,000 ₪.

גודל הבנין, מיקום דירת המתלון בו, ושעת הלילה המאוחרת, יכלו להביא לכך שמעשה הנאשם יסתיים באסון.

הנאשם ביצע את המעשה בעצמו, לבדו, ללא מעורבות אחר.

המניע לביצוע העבירה לא התברר, אולם גרסת הנאשם לפיה ההצתה בפתח דלת בית המתלון היתה מקרית, רחוקה מלשכנע.

13. בסופו של דבר, העונש צריך להלום את חומרת המעשה בנסיבותיו ואת מידת אשמו של הנאשם. וכאן, מעשה הנאשם בנסיבותיו חמור מאוד ומידת אשמו של הנאשם רבה.

הצתת דירת מגורים בנסיבות היוצרות פוטנציאל לפגיעה בנפש, הינה מעשה חמור מאוד. הצתת דירה בבית משותף, חמורה עוד יותר, שכן היא עלולה לגרום נזקי אש, ישרים ועקיפים, גם בדירות נוספות וברכוש המשותף. והצתת דירה בבית משותף בשעת לילה, בידיעה שבדירות הבנין עלולים להימצא אנשים, חמורה במיוחד.

הדירה שהנאשם ביקש להצית נמצאת בקומה שמינית בבנין מגורים בן 13 קומות (ראה דו"ח חקירת דליקה שהוגש לתיק בית המשפט); ההצתה בוצעה בסביבות השעה שתיים לפנות בוקר; כשהמתלונן ומשפחתו ישנים בדירה ויש להניח שכך גם שאר דיירי הבנין; הנאשם השתמש בעזרים לאחידת האש ולהתלבותה; ולאחר הצתת האש הוא עזב את המקום.

פוטנציאל הנזק שהנאשם יצר, מבחינת טיבו והיקפו, חמור ביותר. העובדה שבסופו של דבר לא נגרמו פגיעות גוף והנזק לרכוש לא היה מאוד משמעותי, אמנם חשובה, אך אין בה כדי לעמעם את הסכנה החמורה שהנאשם יצר, המשפיעה על הערכת חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו.

14. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם ובין העונש שיטול; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנוהגת; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירת ההצתה שביצע הנאשם, הוא בין 30 ל- 48 חודשי מאסר.

15. ההגנה הפנתה לגזרי דין בעבירות הצתה וביקשה ללמוד מהם על העונש שיש להטיל על הנאשם. עיון בפסקי הדין מלמד כי בחלק מהם מתחמי העונש ההולם שנקבעו אינם שונים מאוד מזה שנקבע כאן ((ת"פ 1304-02-20 מדינת ישראל נ' אלעד חיימוב (04.11.20)). בחלק דובר בהסדר טיעון או בטווח ענישה ((ת"פ 46645-04-19 מדינת ישראל נ' ליאונד מלך (06.01.20); ת"פ 15315-04-12 מדינת ישראל נ' צחי אלוק (03.06.12)). בחלק מהמקרים דובר בנאשמים בעלי רקע של חולי נפשי או מכורים לסמים, שחלקם הציתו דירות שהם עצמם גרו בהן ((ת"פ 11949-12-16 מדינת ישראל נ' חיים בוזגלו (29.11.17); ת"פ 66996-07-18 מדינת ישראל נ' מאגלי (15.01.19); ע"פ 7139/13 צקול נ' מדינת ישראל (23.01.14) (שהוזכר למעלה); ע"פ 8125/15 דמיטרי פרוקופנקו נ' מדינת ישראל (19.04.16); ת"פ 42290-10-10 מדינת ישראל נ' רוני מרדכי (28.05.12); ת"פ 66550-07-19 מדינת ישראל נ' אחמד חנפה (01.12.19)). בת"פ 39535-03-13 מדינת ישראל נ' עלמיו סרצה (06.06.13) דובר במי שהצית דירה בה שהה מתוך רצון לפגוע בעצמו. בת"פ 1505-07-17 מדינת ישראל נ' שריפה מחמד ואח' (07.03.18) דובר בנאשמים "בגירים צעירים" בני 19, שהציתו דלת מברזל שהותקנה בקיר אבן והובילה לחצר ממנה נכנסים ליחידות דיור ונקבע שפוטנציאל התפשטות האש לא היה גבוה. בע"פ 6204/13 יהושע סופר נ' מדינת ישראל (08.01.14) דובר בהשלכת בקבוק תבערה לעבר גדר של בית והוצת חלק מברזנט. בת"פ 25842-05-16 מדינת ישראל נ' פייסל אלטאהר (27.04.17) הנאשם הצית את דירת זוגתו, שלא שהתה בדירה בעת ההצתה. ולאחר שראה שהדירה עולה באש קרא לחבר שיעזור לו לכבות השריפה והחבר הזעיק את כוחות הכיבוי. הוטלו 3 שנות מאסר והערעור נדחה (ע"פ 4706/17 פייסל אלטאהר נ' מדינת ישראל (29.03.18)). ובת"פ 19053-02-15 מדינת ישראל נ' פלוני (24.12.15) הנאשם הורשע בהצתת הבית בו התגורר, כשאשתו נכחה עמו בבית, ובמספר אירועי אלימות כלפיה וכלפי בנותיו. לגבי ההצתה נקבע מתחם הנע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר, והוטלו בגינה 42 חודשי מאסר.

ובכולם הוטלו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל משמעותיים.

16. בגזירת עונשו של הנאשם אני מביא בחשבון בין היתר את גילו של הנאשם - 32; את הפגיעה של העונש בו; את הודאת הנאשם; את עברו הנקי; ואת נסיבותיו כמתואר בתסקיר שירות המבחן.

17. נוכח כל האמור אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים-

עמוד 5

- א. 36 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת אלימות שהיא פשע.
- ג. פיצוי בסך 7,000 ₪ לבעל הדירה שהוצתה. התביעה תעביר את פרטי בעל הדירה למזכירות בית המשפט.
- זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום ט"ו סיוון תשפ"א, 26/05/2021 במעמד הנוכחים.

**אליהו ביתן, שופט
סגן הנשיאה**